

CRONOLOGIE ISTORICĂ ILUSTRATĂ A ROMÂNIEI

O EDIȚIE LITERA

libris.ro
respect pentru oameni și cărți

CRONOLOGIE ISTORICĂ ILUSTRATĂ A ROMÂNIEI

DE DR. TUDOR SĂLĂGEAN ȘI PROF. DR. GHEORGHE IACOB

0 EDIȚIE LITERA

1400 000–100 000 BP (înainte de prezent). Paleoliticul inferior pe teritoriul României. Urme arheologice ale hominizilor descoperite la Valea Dârjovului (Muntenia), Căpușul Mic (Transilvania), Valea Lupului, Ripiceni (Moldova).

100 000–32 000/30 000 BP. Paleoliticul mijlociu (Musterian). Resturi fosile din această epocă aparținând omului de Neanderthal au fost descoperite în anul 1929 în peșterile de la Ohaba-Ponor și Nandru. Se răspândește folosirea focului, se generalizează utilizarea arcului cu săgeți.

40 000 BP. Fragmentele osoase descoperite la Peștera cu Oase (jud. Caraș-Severin) aparțin celui mai vechi *Homo sapiens* atestat în Europa. Procentul ridicat de ADN de neanderthalian (4,8–11,3%) indică

conviețuirea oamenilor moderni cu neanderthalienii.

32 000/30 000–13 000 BP. Paleoliticul superior (corespunzând Würmului mijlociu și superior), dominat de evoluția culturilor aurignaciană și gravettiană, aflate în plin proces de diferențiere regională. Vestigii din această perioadă sunt descoperite la Gura Cheii-Râșnov (Transilvania), Tincova, Coșova, Românești-Dumbrăvița (Banat), Mitoc, Crasnaleuca, Ceahlău etc. (Moldova), Porțile de Fier ale Dunării, Climăuți (Republica Moldova). În stațiunea de la Climăuți au fost cercetate locuințe la a căror construcție au fost utilizate oase de mamut. Picturile rupestre din peștera Cuciulat sunt atribuite acestei perioade.

Gânditorul și perechea lui,
din necropola de la Cernavodă,
cultura Hamangia

13 000–9 500/9 000 BP. Epipaleoliticul. Grupurile de vânători-pescari-culegători adoptă noi tipuri de unelte și de arme, cum ar fi microlitele geometrice. Vestigii aparținând acestei perioade au fost descoperite la Porțile de Fier, Climente II-Dubova, Cuina Turcului etc.

9 500/9 000–7 500 BP. Mezoliticul, reprezentat pe teritoriul României de cultura tardenoisiană și de cea de tip Schela Cladovei.

6 600–5 500 î.Hr. Neoliticul timpuriu. Orizontul Gura Baciului-Cârcea (cultura Preciș), datorat migrației spre nord a unor grupuri aparținând culturii Proto-Sesklo. Descoperiri mai importante: Gura Baciului, Ocna Sibiului. Cultura Starčevo-Criș marchează generalizarea Neoliticului timpuriu, fiind rezultatul migrației spre nord a unor populații aparținând culturii Pre-Sesklo.

5 500–4 000 î.Hr. Neoliticul dezvoltat. Culturi: Vinča (împărțită de regulă în patru etape principale), cultura ceramicii liniare cu note muzicale, Turdaș, complexul cultural Cluj-Cheile Turzii-Lumea Nouă-Iclod, Dudești, Vădastra, Boian, Hamangia. Frecvența semnelor incizate pe fundul unor vase, în special în cultura Turdaș, este considerată o dovadă a începutului consemnării grafice a datelor. Tăblițele de la Tărtăria, acoperite cu pictograme incizate, care au generat numeroase controverse, sunt atribuite acestei perioade. Plastica antropomorfă creată de purtătorii culturii Hamangia a produs opere artistice de excepție, mai

cunoscute fiind *Gânditorul* și perechea sa feminină, descoperite în așezarea de la Cernavodă.

Cca 4 200 î.Hr. Cel mai mare oraș al Epocii Pietrei a fost descoperit la Turdaș (jud. Hunedoara). Potrivit arheologului Sabin Adrian Luca, așezarea dispunea de un sistem complex de fortificații cu 11 palisade, având o suprafață de cca 100 de hectare.

Cca 4 600/4 500–3 800/3 700 î.Hr. Eneoliticul. Culturi: Cucuteni–Ariușd–Tripolie, Petrești, Decea Mureșului, Gumelnița, Sălcuța, Tiszapolgár/Românești, Bodrogeresztúr/Gornești. Remarcabilă ceramica pictată Cucuteni–Ariușd–Tripolie, una dintre cele mai bine realizate din punct de vedere tehnic și artistic din întreaga lume preistorică.

Mileniul III î.Hr. Indo-europenizarea actualului teritoriu al României. Din amestecul indo-europenilor cu populațiile locale ia naștere un grup etnic, lingvistic și cultural distinct în regiunea carpato-balcanică cunoscut sub numele de traci.

Atelier din Epoca Bronzului

Unelte și arme din bronz

3 800/3 700–1 900 î.Hr. Bronzul timpuriu pe teritoriul României. Culturi: Coțofeni, Glina (Muntenia și Oltenia), grupurile Copăceni, Șoimuș și Jigodin (în centrul și nordul, sud-vestul, respectiv sud-estul Transilvaniei).

1 900–1 200 î.Hr. Bronzul mijlociu și târziu. Culturi: Otomani, Suciul de Sus,

Wietenberg, Verbicioara, Tei, Monteoru. Dezvoltare a agriculturii, creșterii animalelor, meșteșugurilor. Scădere a ponderii pescuitului și vânătorii în cadrul economiei. Dezvoltare a metalurgiei neferoaselor. Statuile antropomorfe de la Baia de Criș și Ciceu Mihăești se află în legătură cu mineritul, prin ustensilele reprezentate (târâncop, coș) și prin analogiile cu costumația minerilor de mai târziu. Descoperirile arheologice pun în evidență legături intense cu spațiul mediteranean.

1 200/1 150–800 î.Hr. Perioada timpurie a primei vârste a Fierului. Izvoarele atestă existența unor comunități tracie structurate. Excepționala înflorire a metalurgiei bronzului în atelierele intracarpatiche este pusă în lumină de depozitele de la Uioara (Ocna-Mureș) și Gușterița, conținând mii de piese din bronz cu o greutate de mai multe tone.

179 î.Hr. Bastarnii sunt chemați în ajutor de regele Filip al V-lea al Macedoniei. Aceștia trec Istrul, implicându-se în conflictele militare din Balcani.

Cca 175 î.Hr. Dispariție a așezărilor celtice din Transilvania.

Începutul sec. II î.Hr. Uniuni de triburi conduse de Rhemaxos, Oroles și Rubobostes. Despre conflictul lui Oroles cu bastarnii relatează istoricul antic Trogus Pompeius: „Și dacii sunt o mlădiță a geților. În timpul regelui Oroles se luptaseră fără succes împotriva bastarnilor și de aceea, ca pedeapsă pentru slăbiciunea arătată, au fost siliți, din porunca regelui, ca atunci când voiau să doarmă, să pună capul în locul picioarelor și să facă soțiilor lor serviciile pe care mai înainte acestea obișnuiau să le facă lor. Această pedeapsă a fost înlăturată numai după ce prin vitejia lor au șters rușinea pe care și-au atras-o în războiul de mai înainte“.

114 î.Hr. Atac al dacilor în Tracia și Macedonia. Victorie asupra lui C. Porcius Cato.

111-110 î.Hr. M. Livius Drusus îi învinge pe dacii care invadaseră Tracia, alungându-i la nord de Dunăre.

109-106 î.Hr. Noi atacuri ale dacilor asupra Traciei și Macedoniei.

101-100 î.Hr. Titus Didius obține o victorie asupra dacilor care atacaseră Tracia, „surprinzându-i pe când rătăceau, răspândiți în voie după jafuri“ (Florus).

Sec. I î.Hr. Dezvoltare a sistemului davelor daco-getice, care cumulau funcții economice, politice și militare.

Cca 82 î.Hr. Creare a unei puternice uniuni de triburi sub conducerea regelui Burebista, „cel dintâi și cel mai puternic dintre toți regii care au domnit vreodată

în Tracia“ (inscripția de la Dionysopolis). Meritele lui Burebista au fost descrise de Strabo: „Ajungând în fruntea neamului său, care era istovit de războaie dese, getul Burebista l-a înălțat atât de mult prin exerciții, abținere de la vin și ascultare față de porunci, încât, în câțiva ani, a făurit o mare stăpânire și a supus geților cea mai mare parte a populațiilor vecine. Ba încă a ajuns să fie temut și de romani. Căci trecând plin de îndrăzneală Dunărea și je fuind Tracia, până în Macedonia și Illiria, a pustiit pe celții care erau amestecați cu tracii și cu ilirii și a nimicit pe de-a-ntregul pe boii aflați sub conducerea lui Critasiros și pe taurisci...“

74 î.Hr. Atac al dacilor asupra Macedoniei. Guvernatorul provinciei, C. Scribonius Curio, îi urmărește pe atacatori până la Dunăre, fără a îndrăzni să treacă fluviul.

72-71 î.Hr. Expediție a guvernatorului roman al Macedoniei, Terentius Varro Lucullus, în Dobrogea. Orașele de pe țărmul

Burebista

apusean al Mării Negre, de la Apollonia la Histria, sunt cucerite de romani. Tratatul de alianță dintre Roma și orașul Callatis este păstrat fragmentar într-o inscripție descoperită la Mangalia.

60-59 î.Hr. Campanie încununată de succes a lui Burebista împotriva boiilor și tauriscilor, care sunt alungați înspre vestul Europei. Potrivit informațiilor transmise de izvoare, luptele dintre daci și celți s-au desfășurat în regiunea dintre Tisa și lacul Balaton.

După 55 î.Hr. Cucerire a litoralului pontic de către Burebista. Orașele pontice de la Olbia la Apollonia recunosc supremația regelui dac. În unele cazuri, așa cum a fost cel al Histriei, supunerea față de Burebista s-a realizat ca urmare a unor confruntări violente.

48 î.Hr. Burebista încheie o alianță cu Pompeius, împotriva lui Caesar. Potrivit inscripției lui Acornion din Dionysopolis, alianța între cele două tabere este perfectată la Heraleea Lyncestis, astăzi Bitola (FRI Macedonia). După înfrângerea lui Pompeius de către Caesar, acesta pregătește o campanie de represalii împotriva lui Burebista. Potrivit lui Strabo, Burebista putea mobiliza o armată de 200 000 de oameni.

44 î.Hr. Moartea lui Burebista. „Cât despre Burebista, acesta a pierit din pricina unei răscoale, mai înainte ca romanii să apuce a trimite o armată împotriva lui.“ (Strabo)

După 44 î.Hr. Domnia lui Deceneu în statul dac transilvănean. Uniuni de triburi conduse de Cotiso, Coson, Rholes, Dapyx și Zyraxes atestate în alte regiuni ale Daciei.

35-33 î.Hr. Octavian Augustus cucerește sudul Pannoniei.

Ruine ale cetății grecești Histria

29–28 î.Hr. Bastarnii, sub conducerea regelui Deldo, încearcă să migreze la sud de Dunăre, fiind însă învinși de M. Licinius Crassus.

28 î.Hr. Cucerire a Dobrogei de către Crassus.

27–11 î.Hr. La Histria este construit un templu dedicat împăratului Augustus. Construcția este realizată de Papas, fiul lui Theopompos, cetățean al orașului.

14–10 î.Hr. Al doilea război pannonic al lui Augustus. Nordul Pannoniei este cucerit de romani.

13–11 î.Hr. Atac al dacilor împotriva romanilor în contextul războiului pannonic. M. Vicinius îi respinge pe atacatori, urmărindu-i până la Mureș.

Sec. I î.Hr., sfârșit. Domnia lui Comosicus în statul dac transilvănean. „După moartea lui Deceneu, ei au avut aproape aceeași venerație pentru Comosicus, fiindcă era la fel de discuit. Era considerat de ei

și rege, și preot suprem, și judecător, datorită priceperii sale, și împărțea dreptate poporului ca ultimă instanță.“ (Iordanes)

Sec. I d.Hr., început. Sextus Aelius Catus întreprinde o acțiune militară în Banat. 50 000 de daci sunt strămutați la sud de fluviu.

Sec. I d.Hr. Domnia lui Coson-Cotiso în statul dac transilvănean.

6 d.Hr. Este atestat documentar primul guvernator al Moesiei, Aulus Caecina Severus. Provincia cuprindea văile Moravei și Timocului.

11–12 d.Hr. Regele dac Cotiso atacă teritoriile stăpânite de romani, fiind respins de comandantul roman Lentulus.

12 d.Hr. Cetatea odrisă Aegyssus este atacată de geții nord-dunăreni, fiind salvată de intervenția prefectului roman Vestalis.

15 d.Hr. Geții atacă cetatea odrisă Troesmis, fiind obligați să se retragă

la intervenția guvernatorului Moesiei, L. Pomponius Flaccus.

9–18 d.Hr. Poetul roman Ovidiu (Publius Ovidius Naso) este exilat la Tomis de împăratul Augustus. În lucrarea sa *Epistulae ex Ponto* (*Scrisori din Pont*), Ovidiu oferă informații foarte importante despre situația din Dobrogea acestei epoci.

După 20 d.Hr. Așezare a sarmaților iazigi în Câmpia Tisei. Pătrundere a sarmaților roxolani în stepele nord-pontice.

46 d.Hr. La moartea ultimului rege odris, Roemetalces al III-lea, Tracia este transformată în provincie romană.

55–66 d.Hr. Moesia este condusă de guvernatorul T. Plautius Silvanus Aelianus.

66 d.Hr. 100 000 de „transdanubieni“ sunt așezați în provincia Moesia.

68–69 d.Hr. Atacuri ale dacilor asupra provinciei Moesia. Guvernatorul C. Fonteius Agrippa cade în cursul luptelor cu atacatorii. Potrivit lui Tacitus, dacii „s-au făcut stăpâni peste ambele maluri ale Dunării“.

După 69 d.Hr. Dobrogea este anexată la provincia Moesia. Este numit un nou guvernator al provinciei în persoana lui Rubrius Gallus.

85–86 d.Hr. Invazie a dacilor în Moesia, inițiată de regele Duras. Guvernatorul Oppius Sabinus este ucis în cursul luptelor.

86 d.Hr. Reorganizare administrativă a provinciei Moesia realizată de împăratul Domițian, prezent la Dunăre. Sunt înființate provinciile Moesia Superior și Moesia Inferior. În Moesia Inferior sunt cantonate Legiunea V Macedonica, având garnizoana la Oescus, și Legiunea I Italiaca, având garnizoana la Novae.

Regele Decebal

87 d.Hr. Decebal (Durpaneus) devine rege al Daciei ca urmare a renunțării la tron a regelui Duras. „Duras, care domnise înainte, lăsase lui Decebal de bunăvoie domnia pentru că era foarte priceput la planurile de război.“ (Cassius Dio) Reunificare a triburilor dace.

87 d.Hr. Campanie romană la nord de Dunăre încheiată dezastruos. Cornelius Fuscus, comandantul Legiunii V Alaudae, cade în luptele cu dacii.

88 d.Hr. Tettius Iulianus obține victoria de la Tapae împotriva lui Decebal. Vezinas, marele preot al dacilor, scapă de căderea în prizonierat prefăcându-se mort.

89 d.Hr. Pace între Dacia și Imperiul Roman, favorabilă pentru daci, datorită angajării romanilor într-un nou război în Pannonia. Dacia devine regat clientelar al Romei. Romanii construiesc fortificații

Împăratul Traian

la nord de Dunăre (Drobeta, Pojejena, Banatska Palanka, Berzobis).

98 d.Hr. Traian devine conducătorul Imperiului Roman.

101, mart. 25. Armata lui Traian pleacă din Roma, îndreptându-se spre limesul (frontiera) dunărean. Începe primul război dacic al lui Traian.

101, mai-iun. Traian trece Dunărea îndreptându-se prin Banat spre Sarmizegetusa Regia. În același timp, Laberius Maximus, guvernatorul Moesiei Inferior, înaintează cu o armată pe valea Oltului.

101, vara-toamna. Traian îi învinge pe daci la Tapae, pătrunde în Țara Hațegului și pregătește asaltul asupra Sarmizegetusei.

101-102, iarna. Atac al dacilor și al aliaților lor la sud de Dunăre. Traian este obligat să se îndrepte spre noul teatru de operațiuni deschis de atacul lui Decebal.

Romanii obțin victoria în bătăliile de la Tropaeum Traiani și Nicopolis ad Istrum.

102, primăvara-vara. Ofensivă generală a romanilor în Dacia. Laberius Maximus, guvernatorul Moesiei, cucerește regiunile extracarpatice ale Daciei și o capturează pe sora lui Decebal. Traian cucerește înălțimile din jurul Sarmizegetusei, care este asediată. Decebal capitulează, închinându-se și depunând armele în fața lui Traian. Banatul, Oltenia, Muntenia și sudul Moldovei sunt ocupate de romani. Decebal este obligat să își desființeze cetățile. O garnizoană romană este instalată la Sarmizegetusa. Decebal este obligat să își aleagă o nouă reședință, posibil în fortificația de la Piatra Craivii.

102, dec. Traian își asumă titlul triumfal de *Dacicus*.

103-105. Arhitectul Apollodor din Damasc construiește un pod peste Dunăre între localitățile Pontes și Drobeta. Realizare tehnică de excepție în lumea antică, podul de la Drobeta este primul care leagă, în mod permanent, cele două maluri ale Dunării.

105. Decebal încearcă să încheie o alianță cu regele parților Pacoros al II-lea, pentru a obține intervenția acestuia împotriva romanilor.

105-106. Al doilea război dacic al lui Traian. Noua capitală a Daciei este cucerită, iar Decebal se sinucide pentru a nu fi luat prizonier. Desființare a statului dac și creare a provinciei Dacia. Primul guvernator al provinciei Dacia este Iulius Sabinus. Romanii instalează în Dacia trei legiuni: I Adiutrix, IV Flavia și XIII Gemina. Traian rămâne în Dacia până în anul 107.

Libria.ro

Provincia Dacia

Respect pentru oameni și cărți

106–109. Ridicarea monumentului triumfal de la Adamclisi (Tropaeum Traiani), dedicat lui Mars Ultor, care comemorează victoria obținută de Traian în anul 102 asupra coaliției barbare conduse de Decebal. În mausoleu era amplasată și o inscripție în amintirea celor 3 800 de soldați romani căzuți în luptă.

107–109. Lupte ale romanilor cu iazigi în câmpia Tisei.

108. Miliarul de la Aiton confirmă existența drumului imperial dintre Po-taissa și Napoca. Prima menționare a orașului Napoca.

109–110. Guvernator al Daciei este D. Terentius Scaurianus. Întemeiere a orașului Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa.

110. Emisiuni monetare cu legenda *Dacia Augusti Provincia*.

114. Q. Baebius Macer este atestat ca guvernator al Daciei. Legiunea I Adiutrix este trimisă în Orient pentru a lua parte la războiul partic.

116–117. O garnizoană romană este instalată la Tyras (Cetatea Albă).

117, aug. 13. Moartea împăratului Traian, la Selinus, în Cilicia. Îi urmează fiul său adoptiv Hadrian.

117, toamna. Provincia Dacia este atacată de iazigi și roxolani. Izbucnește o răscoală a populației dacice din provincie. Guvernatorul C. Iulius Quadratus Bassus moare în luptă.

118. Hadrian vine la Dunăre, unde îi supune pe daci, îi învinge pe iazigi și îi atrage de partea sa pe roxolanii conduși de regele Rasperaganus. Romanii se retrag din Moldova și Muntenia, păstrând însă un cap de pod la Barboși și câteva poziții în sudul

Basarabiei. Sarmații roxolani se așază în Câmpia Jijiei și în Câmpia Română.

118–119. Reorganizare a Daciei romane: crearea provinciilor Dacia Superior, Dacia Inferior și Dacia Porolissensis.

123. Prima atestare a Daciei Porolissensis într-o diplomă descoperită la Gherla.

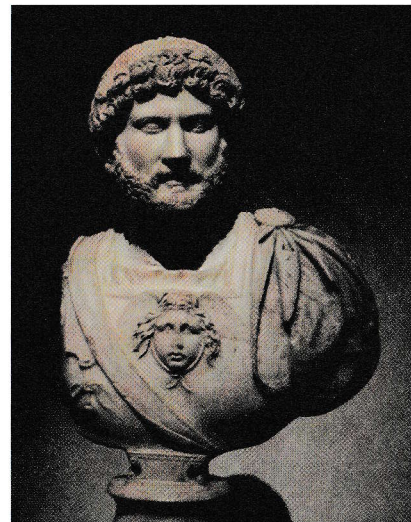
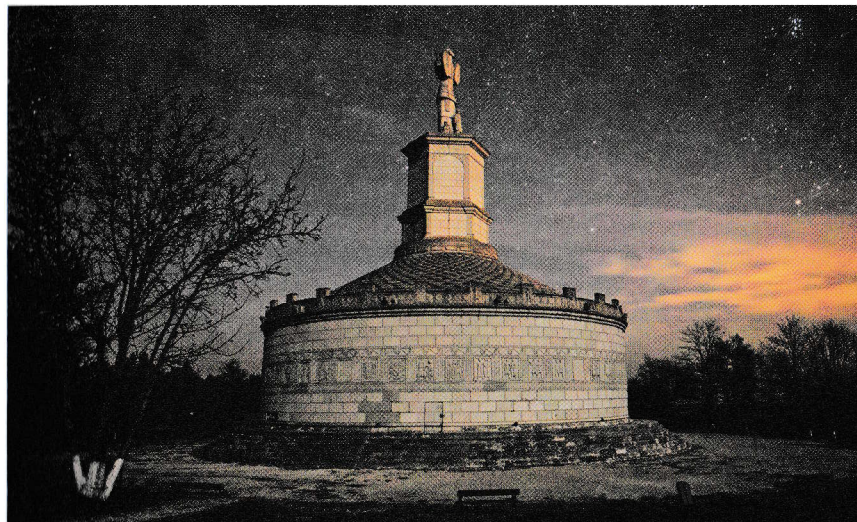
123–124. Vizită a împăratului Hadrian în Moesia Inferior. Orașul Tomis redevine *civitas libera*, începând să se intituleze *respublica Tomitanorum*. Histria cunoaște și ea o nouă perioadă de înflorire.

129. Prima atestare documentară a Daciei Inferior menționată în diploma de la Grojdibodu.

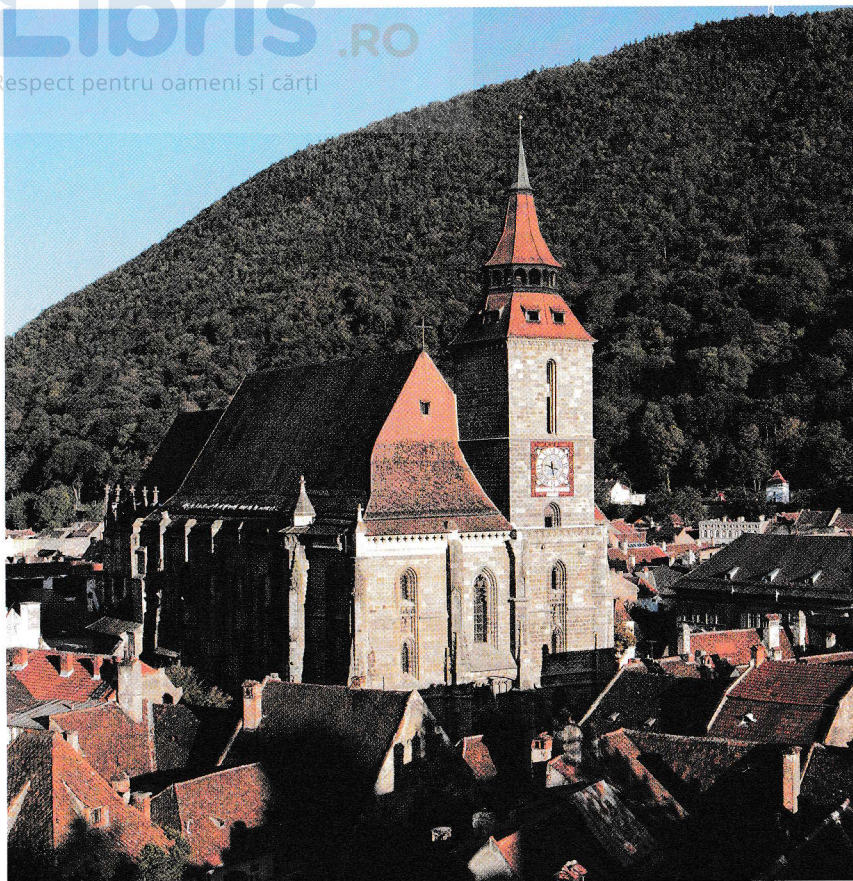
138. Moartea împăratului Hadrian. Îi urmează Antoninus Pius.

După 140. Tomis poartă titlul de Metropolis, devenind capitala comunității orașelor grecești – *Pentapolis*.

Tropaeum Traiani, monumentul triumfal de la Adamclisi

Bust al împăratului Hadrian

Biserica Neagră, Brașov

1383. Începe reconstrucția bisericii parohiale din Brașov, cel mai mare edificiu gotic din Transilvania.

1385, oct. 3. Voievodul Dan I al Țării Românești dăruiește mănăstirii Tismana 400 de găleți de grâu din județul Jaleș.

1386. Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești, încheie construirea mănăstirii Cozia, începută de Radu I.

1386. Moartea lui Dobrotici, în împrejurări necunoscute. Întinsele sale stăpâniri sunt împărțite între bizantini, otomani, bulgari

și munteni. Fiul lui Dobrotici, Ivanco, păstrează controlul Țării Cavarnei.

1387. Ivanco, senior al Cavarnei, încheie un tratat comercial cu genevezii.

1387, sept. 26. Petru I depune, la Liov, omagiu în fața regelui Poloniei Vladislav al II-lea Iagiello.

1388. Suceava este menționată în calitate de cetate de scaun a Moldovei.

1388, ian. 27. Regele Poloniei Vladislav al II-lea Iagiello primește un împrumut de 4 000 de ruble de argint de la dom-

Mircea cel Bătrân, domn al Țării Românești, frescă din biserica Sf. Nicolae de la Curtea de Argeș

nul Moldovei Petru I, oferindu-i ca zălog ținutul Pocuției.

1389. Amlașul și Făgărașul sunt acordate de regele Ungariei, ca feude, domnului Țării Românești Mircea cel Bătrân.

1389, iun. 15. Trupele sârbești comandate de cneazul Lazăr sunt învinse de otomani în bătălia de la Kossovopolje.

1390, mai 20. Regele Sigismund de Luxemburg participă, la Oradea, la dezvelirea statuii evestre a Sfântului Ladislav, amplasată în fața catedralei episcopale.

1390, ian. 20. Încheiere a Tratatului de la Lublin între Mircea cel Bătrân și regele Poloniai Vladislav Iagiello. Cei doi suverani se angajau să se sprijine reciproc împotriva lui Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei.

1391. Orașul genovez Lykostomo intră sub stăpânirea Țării Românești.

1391, aug. 13. Mănăstirea Peri (Maramureș) este ridicată la rang de stavropighie.

1391, dec. 27. Prima atestare documentară a stăpânirii lui Mircea cel Bătrân „până la marginea Tartariei (*usque ad confinia Tartariae*)“, sau „către părțile tătărești“.

1392, mart. 30. Roman I, domnul Moldovei, se intitulează „Marele, singurul stăpânitor, din mila lui Dumnezeu domn, stăpânind Țara Moldovei de la munte până la mare“. Încheiere a procesului de constituire a statului medieval Moldova.

Voievodul Petru I Mușat

1393. Campanie surprizătoare a lui Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești, împotriva akingiilor de la Karinovasfi.

1393, iul. 17. Turcii otomani cuceresc Târnovo. Țaratul de Târnovo este transformat în pašalâc.

1394 (1395). Lupta de la Rovine, între Mircea cel Bătrân și sultanul otoman Baiazid I Ilderim. Învingători, românii sunt însă nevoiți să se retragă din cauza superiorității numerice a otomanilor.

1395, ian.–febr. Campanie ungară în Moldova, condusă personal de regele Sigismund de Luxemburg. Intrat în Moldova prin pasul Bicaz, Sigismund ajunge la 2 februarie la cetatea Neamțului (*castrum Ne-mph*). În 3 februarie, voievodul Ștefan I solicită încheierea păcii, depunând jurământul de credință față de rege. Câteva zile mai târziu, în 12 februarie, Sigismund de Luxemburg este atacat prin surprindere și învins de moldoveni la Hindov (azi

Regele Vladislav al II-lea Iagiello

Ghindăoani), lângă Târgu Neamț. Regele fuge în Transilvania, ajungând în 14 februarie la Brașov.

1395, mart. 7. Tratat de alianță încheiat la Brașov între Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești, și Sigismund de Luxemburg, regele Ungariei.

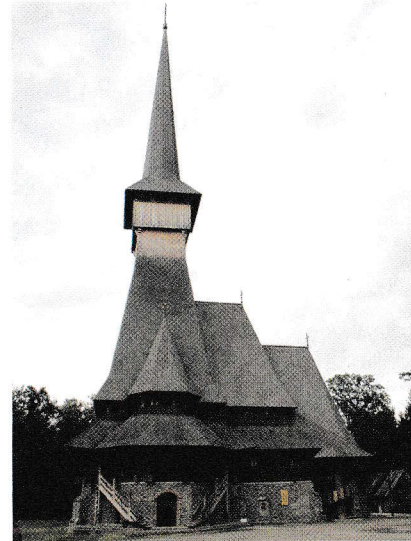
1396, sept. 25. Bătălia de la Nicopole. Armatele cruciate conduse de Sigismund de Luxemburg sunt învinse de otomanii conduși de Baiazid I. La luptă participă un corp de oaste din Țara Românească, avându-l la comandă pe voievodul Mircea cel Bătrân.

1397, început. Mircea cel Bătrân îl alungă pe Vlad I din Țara Românească, având sprijinul voievodului Transilvaniei Știber de Stiboricz.

1397, toamna. Campanie otomană în Țara Românească respinsă de voievodul Mircea cel Bătrân.

1398. Este menționată mănăstirea Probotă.

Mănăstirea Peri din Săpânța (Maramureș)

De la „Republica Creștină” la „restaurarea Daciei”

1400, apr. 23. Alexandru cel Bun, fiu al lui Roman I, devine domn al Moldovei, cu sprijinul lui Mircea cel Bătrân.

1401. Este întemeiată mitropolia Moldovei. Iosif, episcop de Cetatea Albă, este primul mitropolit al Moldovei recunoscut de patriarhia din Constantinopol.

1402. Aducere la Suceava, de la Cetatea Albă, a moaștelor Sf. Ioan cel Nou.

1402, mart. 12. Tratat de vasalitate dintre Alexandru cel Bun, domnul Moldovei, și regele Poloniei Vladislav Iagiello. Prin acest tratat, Polonia lua sub protecție Moldova, susținând-o împotriva pretențiilor politice și teritoriale ale regelui Ungariei,

Sigismund de Luxemburg. Tratatul va fi reînnoit în anii 1404, 1407 și 1411.

1402, iul. 28. Bătălia de la Ankara. Sultanaul otoman Baiazid I este învins și luat în captivitate de către Tamerlan (Timur Lenk). Declanșare a luptelor pentru putere în emiratul otoman.

1404. Mircea cel Bătrân recucerește o mare parte a teritoriilor dobrogene și cetatea Dârstorului.

1404–1405. Nicodim de la Tismana copiază primul tetraevangheliar slavo-român cunoscut astăzi.

1405. Regele Sigismund de Luxemburg acordă mai multor orașe din Transilvania

dreptul de a se înconjura cu ziduri sau de a-și extinde incintele fortificate.

1406. Extensie teritorială maximă a stăpânirii dunărene a lui Mircea cel Bătrân, care se intitulează stăpânitor „pe amândouă părțile peste toată Podunavia, încă și până la Marea cea Mare și stăpânitor al cetății Dârstorului”.

1407, ian. 7. Menționare documentară a mănăstirii Neamț și a bibliotecii acesteia.

1408, oct. 6. Așezământ comercial acordat de Alexandru cel Bun orașenilor din Livorno.

1409. Mircea cel Bătrân, domnul Țării Românești, reînnoiește privilegiile acordate negustorilor din Polonia și Lituania.

Roman I, domn al Moldovei

Alexandru cel Bun, domn al Moldovei

Împăratul Sigismund de Luxemburg

